2012. július 17., kedd • LXX. évfolyam • 166/2. szám, 20 oldal • Budapesti kiadás • 220 forint, előfizetőknek 141 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Beismerő vallomást tett Bándy Kata gyilkosa, P. László

- A vizsgálat nagy erőkkel folyik tovább, vélhetően a bűntársat keresik.
- A pécsi romák bosszútól tartanak. **Magyarország →5**

GÖRÖG SZIGETEK KITARTÓ VEVŐKNEK

Európai Unió →13

Alkotmánybíróság Elvérzett a bírók kötelező nyugdíjazásáról szóló szabályozás

A rendszer megint marad

Belépés bírók számára csak hatvankét év alatt FOTÓ: KURUCZ ÁRPÁD

Fekete Gy. Attila

Hétfőn meghozott határozatában az Alkotmánybíróság (AB) alaptörvény-ellenesnek nyilvánította a mindenkori öregségi nyugdíjkorhatárt elérő bírók kötelező felmentését előíró törvényi szabályokat, és hatálybalépésük napjára visszaható hatállyal, azaz 2012. január elsejével megsemmisítette azokat. A kérdés rendkívül megosztotta a testületet. A 15-ből 14 tag szavazott (*Bihari Mihály* betegsége miatt nem vett részt a munkában, erre hivatkozva a végén a szavazásban sem), s közülük heten (köztük öt olyan alkotmánybíró, akiket tavaly szeptemberben választott meg az Országgyűlés) különvéleményt terjesztettek elő. Így lényegében a testület elnökének, *Paczolay Péternek* a szavazatával minősítette alaptörvény-ellenesnek a testület a jogszabályt.

A bírók jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény ez év január elsejétől úgy módosult, hogy azokat, akik 2012. január elseje előtt betöltötték a 62. életévüket, június 30-ig, míg azokat, akik az idén érik el az öregségi nyugdíjkorhatárt, december 31-ig kell nyugdíjazni. A döntés közel 300 bírót érintett, akiknek a tervezettnél nyolc évvel korábban kell nyugdíjba menniük. Emiatt több bíró is alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybíróságnak.

Az AB szerint ezen szabályozás formai és tartalmi szempontból egyaránt sérti a bírói függetlenségből fakadó alkotmányos követelményeket. Garanciális jelentősége van ugyanis annak – mutatott rá a testület –, hogy a hivatás gyakorlásának felső határát, amelynek eléréséig a bírók elmozdíthatatlanok, sarkalatos törvény határozza meg. Az alaptörvény és az alaptörvény átmeneti rendelkezéseinek szóhasználata azonban eltér, és a szabályozás így lehetőséget ad olyan jogértelmezésre, amely szerint a bírók nyugdíjkorhatárának meghatározása nem sarkalatos törvényben szabályozandó kérdés.

Ugyanakkor az Alkotmánybíróság arra is rámutatott: a kifogásolt szabályozás azzal jár, hogy adott esetben akár három hónap alatt elmozdítható egy bíró a hivatalából, egyidejűleg az ügyei más bíróhoz kerülnek. Az alaptörvényből a bírók nyugdíjkorhatára nem vezethető le, annak megállapítására a jogalkotónak tág keretek között van lehetősége, levezethető azonban az, hogy a felső korhatár csökkentésével járó új korhatárt csak fokozatosan lehet bevezetni. „Minél távolabb van az új nyugdíjkorhatár a korábbitól, annál hosszabb időre van szükség a bevezetéséhez, ellenkező esetben sérül a bírói függetlenség lényeges elemét jelentő elmozdíthatatlanság követelménye."

Az Alkotmánybíróság honlapján is olvasható döntés indoklásában emlékeztetnek rá, hogy az alaptörvény előírja: rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és a történeti alkotmány vívmányaival összhangban kell értelmezni. Erre utalva az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy a magyar jogtörténetben e kérdésben két megkerülhetetlen törvényre mindenképpen tekintettel kell lenni. Az egyik az 1869-es IV., a másik az 1871-es IX. törvénycikk. Előbbi 17. §-a mondta ki, hogy „a bíró, miután 70-ik évét betöltötte, nyugalomba lép, kivéve, ha az igazságügy-miniszter által hivatalának folytatására felszólíttatik és szolgálni kíván". A másik hivatkozott törvény pedig éppen a bírók nyugdíjazásának részleteiről rendelkezik. Történeti alkotmányunk vívmányai tehát ellentétesek a kifogásolt (és a taláros testület által is alaptörvény-ellenesnek ítélt) szabályozással.

Az Alkotmánybíróság döntése azonban nem jelenti azt, hogy a 70. életévüket még be nem töltött bírók folytathatják az ítélkezést – derült ki *Handó Tünde* szavaiból. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke még az AB döntése előtt az *InfoRádió* Aréna című műsorában úgy fogalmazott: miután az érintett bírák már átvették a felmentési dokumentumokat, így csak akkor kerülhetnek vissza hivatalukba, ha munkaügyi pert indítanak ennek érdekében. *Orbán Viktor* miniszterelnök pedig szemernyi kétséget sem hagyott afelől, hogy nem nagyon érdekli az AB döntése: a kormány a tervek szerint még a hét vége előtt javaslatot tesz a parlamentnek az alaptörvény, a bíróságokról szóló jogszabály és a nyugdíjtörvény közötti összhang megteremtésére – jelentette ki tegnap a döntés után, leszögezve: „a rendszer marad".

ÖTÖDIK HASÁB

Fuszt is

Senkinek sem lehettek kétségei afelől, hogy akkor sem változik semmi, ha az Alkotmánybíróság alaptörvény-ellenessé nyilvánítja a bírók nyugdíjazásának január elseje óta hatályos szabályozását. Hiszen Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnöke már jóval az AB döntése előtt leszögezte: ha alaptörvény-ellenesnek minősíti is (esetleg) a testület a szabályozást, abból még nem következik, hogy a már nyugdíjba küldött bírók visszakapják hivatalukat. Ahhoz előbb munkaügyi pert kell indítaniuk, és persze meg is kell nyerniük.

S bár Répássy Róbert igazságügyi államtitkár az MTI-nek még azt mondta: a kormány szerdán értékeli az AB döntését, és akkor alakítja ki álláspontját arról is, miként lehet feloldani a taláros testület által a szabályozásban feltárt ellentmondásokat, főnöke, a miniszterelnök egy órával később már nem hagyott kétséget afelől, mi (lesz) a megoldás: a rendszer marad. Ezek szerint az elvileg a kormányt és annak fejét is ellenőrző parlament így fog dönteni, bár lehet, hogy azt a képviselők még nem tudják.

Pedig a kétharmados többségnek egy szava sem lehet. Az alkotmánybírók a történeti alkotmányunk vívmányait is figyelembe véve hozták meg döntésüket, ahogy azt az alaptörvény előírja. Indoklásukban külön is hangsúlyozták: a bírói függetlenséghez vezető folyamat Magyarországon a bírók elmozdíthatatlanságának kimondásával kezdődött, s hogy a magyar bírók 1869 óta 70 éves korukig ítélkezhetnek.

De mindez most nem számít. A hazai jogtörténet vívmányait semmibe veszi az új szabályozás? Az sem számít. Alaptörvény-ellenes. Na és? Ha a kormánytöbbség egyszer azt mondta, hogy az öreg bíró nem bíró többé, az úgy is lesz, bárki bármit mondjon is. *(A szerk.)*

Vélemény

Mennyek Országa 2.

Kácsor Zsolt nem hisz Istenben, de vannak dolgok, amelyek elgondolkoztatják. →**11**

Alamizsna

A tanyavilágban 40-50 éve történt igazi fejlesztés. Azóta apró pénzeket dobnak oda – írja Tamás Gábor. →**11**

Ma kezdődnek a tárgyalások a valutaalappal és az EU-val

Orbán Viktor szerint a jövő évi büdzsé számai eldőltek, azokat nem érdemes feszegetni vagy a végszavazást elhalasztani. De mi van, ha a trojka éppen ezt kéri? Indul a meccs. →**4**

Ki kellene venni az állam kezéből a külföldi magyar intézeteket

A külföldön működő magyar intézetek jóval többet költenek az épületek fenntartására, mint kulturális programokra. Általános probléma a pénztelenség is. →**14**

EGÉSZSÉGILEG ALKALMATLAN? Felmentették tisztségéből Észak-Korea hadseregének vezérkari főnökét. Állítólag rossz egészségi állapota miatt kell távoznia, de ezt sokan kétségbe vonják. A „királycsináló" Ri Jong Ho (balról) eddig odaadóan egyengette a fiatal diktátor, Kim Dzsong Un (jobbra) útját. →**8**

FOTÓ: REUTERS/KYODO

9 770133 175029 12166